

A VÁROSBAN MARAD

A ki szereti városát, szülőhelyét, örül minden apró változásnak, különösképpen ha ezek a változások a várost még inkább városá teszik. A fejlődés pedig örökérvényű, s az a jó, ha ebben mindenki tevékeny résztvevő lehet. A városnak vannak követelményei és kötelezettségei. Ennek is eleget kell tenni. Utat és csatornát épít, villanyhálózatot fejleszt, víz- és gázvezetékeket fektetnek az utak alá, hogy akik ott laknak, kényelmesen is lakhassanak.

Csak egy város nem lakóházakból áll csupán, hanem közintézményekből, gyárakból, üzemekből, vállalatokból és így tovább. A lakóház tulajdonosa adó fizet, a gyár is adó fizet. Kommunális adónak nevezik ezt a bevételi forrást. A tanácsnak pontosan rögzítenie kell a bevételeinek összegét, s ehhez az összeghez meghatározott mennyiséget ad az állam. Köztudott dolgok ezek. Miért mondom mégis? Alább azonnal kitérünk.

Több szegedi vállalat, köztük nagyvállalat is, olyan kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy engedjék el egy-két esztendőre a kommunális adóját, mert ők is komolyabb beruházásokhoz látnak hozzá, például munkásszállókat építenek. A tanács persze nem tud eleget tenni az ilyen kéréseknek, hiszen akkor valami más elhatározás szenvedne csorbát. A meghatározott összeget régen „elhelyezték”.

Ennél sokkal furcsább azonban, hogy a vállalatok elzárkóznak olyan létesítmények finanszírozásától, amelyek éppen az ő üzemi zavartalan munkájának is feltétele egyben. Ilyen többek között az a csatornarendszer, amely a nyugati városnegyedben épül.

A tanács komoly összeget áldoz az említett csatorna építésére, de önmaga nem tudja fedezni a kiadásokat. A Gazdasági Bizottságnak van olyan határozata, amely a tanácsok végrehajtó bizottságait felhatalmazza arra, hogy ilyen esetekben elrendelje a kötelező koordinációt. Ilyen joggal élt a szegedi városi tanács is, csak az a baj, hogy nem minden vállalat fogadta kedvezően az intézkedést. S éppen azok zárkoztak el, mondták nemet, amelyek a legjobban érdekelték az ominózus csatorna megvalósításában.

Ilyen vezércikkben nem szokás, de felsorolom: a konzervgyár 3 millió 762 ezer forint, a megyei építőipari vállalat 154 ezer, a Szegedi Ruhagyár 779 ezer, a DE-GAZ 282 ezer, az SZVSE 407 ezer forinttal lenne „érdekelt”. A Kossuth Lajos sugárúti csatorna létrehozásában, de egyelőre hajthatatlanok. Egyébként ha már az adatközlő vagyunk, megemlítem, hogy ennek a csatornaépítésnek a költsége 9-10 millió forint, s az anyagi elosztás pontosan tükrözi az igénybevétel mértékét, tehát az érdekeltségeket is.

A város egész, nem tagoldódik szektorokra; egységes, gyáraival együtt. S az a nagytémérő csatorna talán a vállalatoknak sokkal nagyobb érdekük, mint a „civil” lakosságé. A konzervgyár mellett elfutó csatornarendszernek lesz bizonyos kapacitása, de annak a kapacitásnak a nagyobbik felét a konzervgyári vízigény és szennyvíz elvezetés használja fel.

Továbbmenve: kiderült pénz lenne az a hozzájárulás? Dehogy, sőt a termelés zavartalan menetéhez is elengedhetetlenül szükséges beruházásról van szó. Csak mindenki olyasformán szeretné, hogy fizesse más, esetében a tanács. Ez a pénz, a pénzen létrehozott érték a városban marad — mondta egy vállalati igazgató, aki nem húzódozott a hozzájárulástól, vagy a kommunális adó befizetésétől. S neki volt igaza.

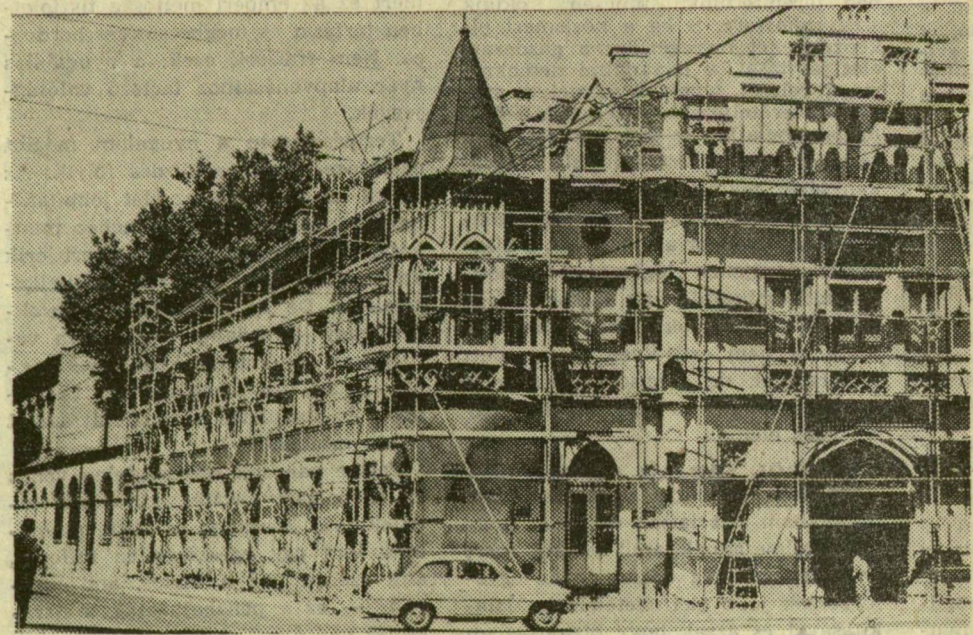
A Telbuhin sugárúton épülő csatornával majdnem hasonló a helyzet. Az ott érdekelt vállalatok, intézmények egyelőre nem mondanak. Az Öntödei Vállalatnak 651 ezer, a Sütőipari Vállalatnak 89 ezer, a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalatnak 249 ezer, a gépipari technikumnak 234 ezer, a 600-as Iparitanuló Intézetnek 246 ezer, a Gabonafelvásárló Vállalatnak 142 ezer forinttal kellene hozzájárulnia a számukra is nagyon fontos csatorna megépítésének költségeihez.

Sajnálatos a merevség. Már csak azért is sajnálatos, mert nincs olyan törvény, amelynek az előírása szerint a tanács a befizetést is kötelezhetné, adók módján behajthatná. Csak a koordinációra van jogköre, a behajtásra nincs. De ahogyan a város a vállalat, úgy a vállalat is a városé, s ebben az esetben nem lehet egymásra várni, csak a közös összefogás segíthet. És vannak erkölcsi törvények is, amelyek a vállalatokra éppúgy kötelezőek, mint az egyes emberekre: ne mással kapartassuk ki a sült gesztenyét, dolgozzunk és járuljunk hozzá mindannyian.

GAZDAGH ISTVÁN

Csinosítás

A festett homlokzatú házak sajnos nem sokáig bírnak ellentánni az idő viszontagságainak, hamar leperreg, tönkremegy rajtuk a festék. A Fekete-házat is csak alig hat-nyolc éve hozták rendbe, s most ismét fel kellett állványozni. Az Ingatlankezelő Vállalat dolgozói terven felül 19 belvárosi lakóépület homlokzatát festik át ezekben a hetekben.

Liebmann Béla felvétele

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

58. évfolyam, 158. szám

Ára: 1 forint

Vasárnap, 1968. július 7.

Épül a kiállítás

Rekordszámú résztvevő — Nagyobb érdeklődés — Szakosított bemutatók

Szorgos lakatosok, grafikusok, kirakatrendezők vették birtokukba a Horváth Mihály utcát, az Építőipari Technikumot, a Deák Ferenc utcát, a képtárat. Felállították már a sárga vaskerítésszeket, és helyükre kerültek a vásári kapuk is. Alig két hét múlva megnyílik a Szegedi Ipari Kiállítás és Vásár; a vállalatok, szervezetek már hozzáálltak pavilonjaik építéséhez.

Az előjelekből arra lehet következtetni, hogy az elmúlt esztendőkhöz képest

a legnagyobb érdeklődés kíséri az idei szegedi ipari seregszemlét:

több mint 124 kiállító küldte el nevezését és bőven akadnak jelentkezők még július első hetében is. A legfrissebbek azonban már a helyszínre érkeztek. A képtárban a Hódmezővásárhelyi Divatkötőtárgyár, valamint a Szegedi Ruhagyár szakemberei elkészítették a vitrinek faállványzatát. A szervezetek kiállító csarnoka is a hét végén került

a Vedres István Építőipari Technikum udvarára; a vas- és fémipari ktsz brigádjai helyszínen hegesztették össze a vasszerkezeteket. Ugyancsak a legelső között jelent meg a kiállítás színvonalán a kisteleki földművelőszövetkezet birkacsárdája.

A Július 19 és 28 között nyitva tartó Szegedi Ipari Kiállítás és Vásár ezúttal nemcsak a rekord számú kiállítóval hívja fel a figyelmet. Megváltozott tartalma és külalakja, a BNV-hez hasonlóan

iparágak szerint szakosították a kiállítást.

Így például a bútorigar, a textilipar, a gépipar, az élelmiszeripar, a híradástechnikai ipar termékei egymás mellett sorakoznak majd.

Több új épülettel bővült a vásár területe.

A jugoszláv kiállítók a Jancsó Kollégiumban foglalnak helyet, s ugyanebben az épületben kapott méltó

körülményeket a vásár iroda is. A kiállítás területe több mint 12 ezer négyzetméter, a bemutatott termékek, valamint pavilonok ebből 4700 négyzetméternyit foglalnak el.

Az új gazdasági mechanizmus hatására az ipari üzemek, vállalatok igyekeznek minden lehetőséget megkapadni termékeik propagálására, a vásárlók igényeinek megismerésére. A Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás jó alkalom erre, ezért

az országos nagyvállalatok is nagyobb számmal jelennek meg.

Tavaly hiányzott a székesfehérvári VIDEOTON gyár, az ORION mellett most ez a nagy híradástechnikai üzem is Szegedre hozza termékeit. Mellettük több új nagyvállalat jelentkezett, mint például a mezőgazdasági gépgyár, a Nagykovácsi Fa- és Pipaárugyár, a jugoszláv cégek közül a csantavéri bútorgyár, valamint a Metália csillárgyár.

Hódít a közös vállalkozás

Fejlődő termékfeldolgozás a szövetkezetekben

A MEM felmérte, hogy miképpen alakult a szövetkezeti gazdaságok élelmiszeripari tevékenysége és tájékozódott a fejlesztési elgondolásokról is.

Az adatfelmérés szerint 1967-ben a gazdálkodó 3456 szövetkezeti gazdaság közül 2044 — a gazdaságok 59,1 százaléka — foglalkozott mezőgazdasági termékek feldolgozásával. Ezenkívül még öt szövetkezeti közös vállalkozás folytatott ilyen irányú tevékenységet. A gazdaságok közül 415 kifejezetten élelmiszeripari készterméket gyártott, — például 160 szövetkezet húst és hústermé-

ket állított elő. Zöldségfeldolgozásra a gazdaságok három, gyümölcsfeldolgozásra pedig a gazdaságok négy százaléka vállalkozott. Megállapították, hogy a feldolgozó tevékenység nagyobb részben a termelés kiegészítő részét képező takarmánykeverésre, főzősre és előfeldolgozásra terjedt ki. Tejfeldolgozással 897, szőlőfeldolgozással pedig összesen 490 szövetkezeti gazdaság foglalkozik.

A szövetkezeti gazdaságok és a közös vállalkozások üzemében tavaly 1,14 millió hektoliter tehén- és juh-tejet, 988 vagon zöldséget, 3989 vagon gyümölcsöt és 3414 vagon szőlőt dolgoztak fel. Keveréktakarmány készítésére 16 ezer vagon takarmányt, egyéb élelmiszeripari termékek előállítására pedig 291 vagon mezőgazdasági terméket használtak fel.

Az üzemek nyersanyag-szükségletét majdnem teljes egészében saját termelésből biztosították. Így például a tej 99 százaléka, a sertés 90 százaléka, a keveréktakarmány-készítéshez szükséges alapanyag 87 százaléka a saját gazdaságokból származik. A termékek értékesítéséből származó árbevétel 671,7 millió forint volt, ennek mintegy 76,6 százaléka szerződéses értékesítésből származott.

A felmérés megállapította azt is, hogy nem megfelelő a feldolgozó üzemek elhe-

lyezése. Nagy részüket korábban más célra használt gazdasági épületekben rendezték be. Gépeik kis kapacitásúak és rendszerint csak egy, esetleg néhány környező szövetkezet termékeinek feldolgozására alkalmasak. Egy-egy üzemben a feldolgozott mezőgazdasági termékek mennyisége 2-50 vagonra tehető. A műszaki fejlesztést ugyanakkor gátolja, hogy nincsenek megfelelő típusú gépek és a gépeket is gyakran egyedileg kell legyártani.

A szövetkezeti gazdaságok és vállalkozások az idei évre 93 új feldolgozó üzem létesítését irányozták elő. Ebből 32 tej-, 14 hús-, 6 zöldség- és 12 gyümölcs-alapanyagot használnak majd.

A szövetkezetek az idei évre 666 millió forint árbevétel terveztek. Jelentősebben fejlesztik a zöldség- és gyümölcsfeldolgozó üzemeket, míg a késztermékek közül a pálinkafőzés, a hús- és hústermék-előállítás, valamint a szörpkészítés iránt mutatkozik érdeklődés. Általános tapasztalat, hogy a pénzügyi hitelezési nehézségek és a saját erő hiánya miatt, valamint a termeléshez szükséges nyersanyag biztosítására a feldolgozó üzemeket általában közös vállalkozás keretében akarják megvalósítani. A tsz-ek területi szövetségei is ilyen irányban tesznek javaslatot tagszövetkezeteiknek. (MTI)

Szovjet pártmunkásküldöttség látogatása

J. I. Kabkov-nak, az SZKP Központi Bizottsága tagjának, a Központi Bizottság kereskedelmi és közszolgáltatási osztálya vezetőjének vezetésével pártmunkásküldöttség tanulmányozta a párt, az államapparátus és egyes

vállalatok munkájának tapasztalatait a belkereskedelm, a kőzetkiesztetés és a közszolgáltatások területén.

A szovjet pártmunkásküldöttség szombaton elutazott hazánkba.

Összehívták az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. paragrafusának (2) bekezdése alapján az országgyűlést 1968. július 11-én, csütörtökön délelőtt 11 órára összehívta. (MTI)

Magyar-etióp megálapodás

Ató Ketema Jifru etióp külügyminiszter és dr. Pataki János, hazánk Addis-Abeba-i nagykövete jegyzőkönyvi megállapodást írt alá a két ország 1968-1969. évi kulturális, műszaki és tudományos együttműködéséről. A jegyzőkönyvnek megfelelően megvalósítják az oktatásiügyi minisztériumok közötti kölcsönös tájékoztatást és öt etióp diák utazik Magyarországra, hogy itt folytassa tanulmányait.

A magyar fél a megálapodás értelmében hangszereket szállít az Addis-Abeba-i zeneiskola részére, segítséget nyújt az etióp szakembereknek a népzene és tánc tanulmányozásában, a balett, az etnografia oktatásában. A két fél megegyezett a rádió- és televízióprogramok, játékfilmek, cseréjében is. (MTI)

Kállai Gyula Vásárhelyen

Szombaton a kora délelőtti órákban Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Országgyűlés elnöke Hódmezővásárhelyre érkezett. Sajti Imre, a városi tanács vb-elnöke fogadta, majd látogatást tett a Tornyai-múzeumban, ahol megtekintette Almási Gyula Béla festőművész most zárult tárlatát és Csohány Kálmán grafikusművész ma megnyíló kiállításának anyagát. Ezt követően megtekintett több magántulajdonban levő Kohán-képet, valamint dr. Finta Dező miniszteri orvos műgyűjteményét. Hódmezővásárhelyre visszatérve látogatást tett Kállai elvtárs a Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság központjában, ahol Nagy Sándor igazgató ismertette a gazdaság felépítését és eredményeit. A délutáni órákban Békéscsabára, illetve Gyulára utazott, ahol a Kohán-hagyatékot tekintette meg.